

ПРОЛОГ

Лондон, квітень 1878 року.

Демон вибухнув зливою іхору та нутрощів.

Вільям Герондейл притьмом висмикнув кинджал, але було запізно. В'язка кислота з крові демона почала роз'їдати блискуче лезо. Вільям вилаявся й відкинув зброю; та впала в брудну калюжу й задиміла, ніби погаслий сірник. Сам демон, звісно ж, зник — повернувся до котрогось із демонічних світів, звідки й виліз, утім, лишив по собі добрячий безлад.

— Джеме! — гукнув Вілл, роззираючись. — Де ти? Ти це бачив? Я його одним ударом прикінчив! Непогано, еге ж?

Але Віллові ніхто не відповів. Він був певен, що лиш кілька митей тому товариш по полюванню стояв позаду нього на мокрій звивистій вулиці й прикривав йому спину, а тепер хлопець лишився в тінях сам. Він роздратовано насупився — хизуватися значно приємніше, коли є *перед ким*. Вілл озирнувся туди, де вуличка звужувалася, перетворюючись на прохід, що вів до чорних бурхливих вод Темзи. У просвіті виднілися темні обриси причалених кораблів, їхні щогли стриміли, ніби ліс безлистих дерев. Однак Джема там не було. Можливо, він повернувся на Нерроу-стріт, шукаючи кращого освітлення. Вілл стелав плечима й рушив туди, звідки прийшов.

Нерроу-стріт перетинала Лаймхаус, тягнулася поміж доками, що стояли вздовж річки, і тісними халупами аж на захід до Вайтчепела. Вуличка виявилася вузькою, як й очікував Вілл, забудованою складами та кособокими дерев'яними будівлями. Тієї миті вона була безлюдна. Навіть п'яниці, що волочилися додому з «Виноградників» — пабу трохи вище вулицею, — знайшли собі нічліжку деінде. Віллові подобався Лаймхаус, подобалося відчувати, ніби він на краю світу, звідки щодня в незвідані порти вирушають кораблі. Ця місцина була прихистком для моряків, де невпинно вирувало пекло азартних ігор, опіумних пристановищ і борделів, однак це не надто бентежило Вілла. У таких місцях завжди легко втратити себе. Не відлякував його навіть своєрідний запах диму, канатів, смоли й заморських прянощів, змішаний зі смородом брудних вод Темзи.

Вілл розирнувся безлюдною вулицею, обтер обличчя рукавом пальта, намагаючись стерти іхор, що обпікав шкіру. Тканину вкрили зелено-чорні плями. Лише зараз хлопець помітив поріз на тильному боці долоні, та ще й глибокий. Він міг би застосувати руну зцілення. Одну з найулюбленіших рун Шарлотти. Їй завжди особливо добре вдавалась *іратсе*.

З тіні виринула постать і рушила до Вілла. Хлопець ступив крок уперед, зупинився. Це був не Джем, а лиш сьогосвітський поліціант із дещо спантеличеним виразом обличчя, у дзвоноподібному шоломі й важкому пальті. Він дивився просто на Вілла — чи, радше, *крізь* Вілла. Хоча той і зник до маскувальних чарів, та щоразу, коли хтось дивиться крізь нього так, ніби його там і не було, у юнака виникає чудернацьке відчуття. Хлопця охопило раптове бажання вихопити кийок в поліціанта й спостерігати, як той крутитиметься на місці, намагаючись збагнути, що сталося. Він уже робив так

раніше, і Джем завжди сварив його. Вілл не розумів, чому друг не в захваті від цієї капості, та однаково не хотів засмучувати цим Джема.

Поліціант стенив плечима, кліпнув і пройшов повз Вілла, похитуючи головою і ледь чутно бурмочучи, що зав'яже з джином, доки не почала ввижатися всячина. Вілл ступив крок убік, пропускаючи чоловіка, а тоді підвищив голос і вигукнув:

— Джеймсе Карстейрзе! Джеме! Де ти, га, зрадливий паскуднику?!

Цього разу почулася тиха відповідь:

— Сюди. Йди на відьмацький вогонь.

Вілл рушив на Джемів голос. Здавалося, долинав він із темного прогону поміж двох складів. У тіні виднілося слабке мерехтіння, схоже на миготіння мандрівного вогника.

— Ти чув, що я сказав? Той демон-шакс думав, ніби зможе дістати мене своїми клятими велетенськими клешнями, та я загнав його в кут на тій вулиці й...

— Так, я чув тебе.

Хлопець, що вигулькнув із провулка, видавався блідим у світлі ліхтарів — принаймні блідшим, ніж зазвичай, тобто по-справжньому знекровленим. Він був із непокритою головою, тож його волосся відразу привертало увагу. Воно було небаченого яскраво-срібного кольору, мов новісінький шилінг. Очі юнака виблискували таким самим сріблом, а тонкі риси обличчя видавалися загостреними. Злегка розкосий розріз очей — єдине, що вказувало на його походження.

На білій сорочці хлопця були темні плями, а руки густо вимашені чимось червоним.

Вілл занепокоївся:

— У тебе кров. Що сталося?

На це Джем тільки відмахнувся.

— Це не моя кров, — озирнувся на провулок позаду, — це — її.

Вілл зазирнув у глибоку темінь провулка за спиною друга. У дальньому кутку лежала зіщулена постать — лише тінь у темряві, та варто було придивитися, і Вілл зміг розгледіти обриси блідої долоні й пасмо світлого волосся.

— Мертва жінка? — запитав Вілл. — Сьогосвітка?

— Насправді це — мертва дівчина. Їй не більш ніж чотирнадцять.

Почувши це, Вілл вибухнув нестримним потоком найвищадливіших прокльонів. Джем терпляче чекав, доки друг виговориться.

— Якби ж ми тільки нагодилися раніше, — врешті заспокоївся Вілл. — Той клятий демон...

— Тут дещо інше. Не думаю, що це справа демона, — похмуро відповів Джем. — Шакси — паразити, паразити-розплідники. Вони спробували б затягнути жертву у своє лігво й, доки вона ще жива, відкласти в її шкірі яйця. Але ця дівчина — у неї численні колоті рани. До того ж не схоже, що її вбили саме тут. У цьому провулку замало крові. Гадаю, на неї напали деінде, але вона доповзла сюди й померла від ран.

— Але ж демон-шакс...

— Кажу тобі, не певен, що це зробив шакс. Гадаю, демон переслідував її, загнав бідолашну сюди для когось або чогось іншого.

— У шаксів напрочуд гострий нюх, — погодився Вілл. — Я чув, що чаклуни використовують їх, аби відстежувати зниклих. І, схоже, у нашого демона була дуже чітка мета, — він кинув погляд за спину Джема: на жалюгідну крихітну постать, що скрутилася в провулку. — А зброї ти не знайшов?

— Ось, — Джем витягнув щось із внутрішньої кишені куртки: ніж, загорнутий у шмат тканини. — Це мізерикорд¹, або мисливський кинджал. Поглянь лишень, яке тонке лезо.

Вілл узяв зброю. Лезо справді було тонюсінким і закінчувалося руків'ям зі шліфованої кістки. Лезо й ефес вкривала засохла кров. Насупившись, Вілл заходився витирати кинджал об грубу тканину свого рукава й тер, доки на лезі проступив викарбуваний символ. Дві змії, що кусали одна одну за хвіст, утворюючи ідеальне коло.

— *Уроборос*, — мовив Джем, нахилиючись ближче, щоби роздивитися лезо. — Подвійний. Як гадаєш, що це значить?

— Кінець світу, — сказав Вілл, не відводячи очей від кинджала, на його вустах заграла ледь помітна посмішка, — і його початок.

Джем насупився:

— Я знаюся на символах, Вільяме. Мав на увазі, що означає цей кинджал поруч із тілом у провулку?

З річки подув вітер і скуйовдив Віллове волосся. Він роздратовано відкинув пасма з очей і продовжив вивчати зброю.

— Це алхімічний символ, не чаклунський і не нижньосвітський. А це зазвичай означає, що до цього причетні люди — дурні сьогосвітці, які вирішили, ніби незаконні оборудки з магичним світом — то квиток до багатства й слави.

— Такі зазвичай закінчують купкою скривавленого дрантя посеред якоїсь пентаграми, — похмуро докинув Джем.

— А ще полюбляють нипати нижньосвітніми частинами нашого прекрасного міста.

¹ Довгий вузький ніж, який використовували від часів Високого Середньовіччя, щоб завдати смертельного удару («удару милосердя», звідси й назва клинка, що походить від лат. *miser cordia* — «акт милосердя») важко пораненому лицарю. Ніж був достатньо тонким, щоб пробити щілини між пластинами броні (*тут і далі — прим. пер.*).

Вілл обережно загорнув кинджал у хустинку й сховав до кишені.

— Як гадаєш, Шарлотта дозволить мені проводити розслідування?

— А *сам* як думаєш, чи можна тобі довірити подорож у Нижньосвіття? Пекло азартних ігор, лігво магичних пороків, жінок легкої поведінки...

Вілл усміхнувся, як, певно, всміхався Люцифер за мить до свого падіння з Небес.

— Чи не зарано буде почати пошуки вже завтра?

Джем зітхнув:

— Роби як заманеться, Вільяме. Ти завжди так робиш.

Саупгемптон, правень.

Тесса не пригадувала життя без свого улюбленого механічного янгола. Колись він належав її матері й був на ній навіть у день смерті. Після цього янгол спочивав у маминій скриньці з прикрасами, доки одного дня брат Тесси, Натаніель, дістав його, щоби перевірити, чи механізм працює.

Янгол був завбільшки з Тессин мізинець — крихітна мідна фігурка зі складеними за спиною делікатними, мов у цвіркуна, крильцями. На акуратному металевому обличчі виднілися півмісяці опущених повік, а руки схрещувалися на мечі. Попід крилами до фігурки кріпився тоненький ланцюжок, завдяки чому її можна було носити на шиї, наче медальйон.

Тесса знала, що янгол зроблений із годинникового механізму, бо варто піднести його до вуха — і можна розчути потріскування коліщаток, схоже на цокання годинника. Нейт здивувався, що навіть після стількох років механізм не зупинився, уважно оглянув той, шукаючи якусь кнопку або гвин-

тик чи будь-який інший спосіб зупинити коліщатка. Але так нічого й не знайшов. Стенув плечима й віддав янгола Тессі. З тієї самої миті вона ніколи не знімала його. Навіть уночі, поки дівчина спала, він спочивав на її грудях, а безупинне цокання було наче друге серцебиття.

Зараз Тесса міцно стискала свого янгола, доки «Головний» лавірував між іншими громіздкими пароплавами, шукаючи й собі місце в саутгемптонському порту. Нейт наполіг, щоби дівчина вирушила саме до Саутгемптона замість Ліверпуля, куди прибувало найбільше трансатлантичних пароплавів. Він запевняв, що порт у Саутгемптоні — значно гарніший, тож Тесса не могла приховати розчарування від свого першого споглядання Англії. Довкола було тоскно й сіро. По шпичаках далекої церкви барабанив дощ, з труб пароплавів здіймався чорний дим, що затягував поволокою і без того безбарвне небо. Під парасольками на пристані купчилися люди в темному одязі. Тесса щосили намагалася знайти серед них брата, але туман і водяний пил були надто густими, щоби розгледіти бодай щось.

Тесса тремтіла. З моря дув холодний вітер. У кожному зі своїх листів Нейт писав, який прекрасний Лондон, як щодня там сяє сонце. «Що ж, — подумала Тесса, — сподіваюсь, у Лондоні погода краща, ніж тут», бо в дівчини не було із собою теплого одягу, нічого цупкого, крім вовняного шалика, що колись належав тітоньці Гарріет, і пари тоненьких пальчаток. Більшість речей Тесса продала, аби оплатити похоронні витрати, адже не сумнівалася: брат купить їй усе, що буде потрібно, щойно вона переїде до нього в Лондон.

Здійнявся гамір. Чорний, блискучий від дощу «Головний» причалив. Крізь бурхливі сірі води до нього вже пливли маленькі човники, готові доправити на берег пасажирів і багаж.

Потік людей ринув геть із корабля, відчайдушно прагнучи знову відчутти під ногами тверду землю. Все це різко відрізнялося від їхнього відплиття з Нью-Йорка. Небо тоді було блакитним, на пристані грав духовий оркестр. Однак ніхто не проводжав Тессу, тож їй однаково було не надто весело.

Понуривши плечі, дівчина приєдналася до натовпу пасажирів. Краплі дощу тонкими крижаними голками кололи її незахищену голову й шию, легенькі пальчатки враз змокли, а руки замерзли. Ступивши на причал, Тесса нетерпляче роззирнулася, шукаючи бодай слід Нейта. За майже два тижні на борту «Головного» вона не перемовилася із жодною живою душею, тримаючись самотою. Було б так прекрасно розповісти все це братові.

Та його ніде не було. Навколо громадилися валізи, найрізноманітніші види коробок та вантажів, гори фруктів та овочів гнили під дощем. Неподалік відчалював пароплав до Гавра. Змокли до нитки моряки вешталася біля Тесси й вигукували щось французькою. Дівчина спробувала відійти вбік, та її мало не розтоптала юрма пасажирів, які щойно зійшли на берег і квапилися заховатися від дощу на залізничній станції.

Але Нейта ніде не було видно.

— Ви міс Грей? — запитав хтось гортаним голосом із сильним акцентом.

Чоловік пробрався крізь натовп і зупинився просто перед Тессою. Високий незнайомиць був убраний у широке чорне пальто й циліндр, криси якого, наче резервуар, збирали воду. Його очі були незвично випуклими, майже вибалушеними, немов у жаби, а шкіра видавалася загрубілою, ніби вкритою шрами, що вже давно зарубцювалися. Тесса ледь стрималася, щоб не відсахнутися від незнайомця. Але він знав її ім'я. Хто б іще, крім Нейтових знайомих, міг знати, як її звуть?